29/11/2022

Απόστολος Ανδρέας: Ιδρυτής της Εκκλησίας της Κωνσταντινούπολης και προστάτης της Σκωτίας

/ Επικαιρότητα

Μπορεί τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής του Ηνωμένου Βασιλείου να δείχνουν ότι Βρετανοί και Ουαλοί απομακρύνονται από τη Θρησκεία, ωστόσο η σχέση των Σκωτσέζων με τη Θρησκεία έχει ρίζες Ορθόδοξες.

Ο **Άγιος Ανδρέας**, ο Πρωτόκλητος, ο πρώτος **Απόστολος** που κάλεσε ο Χριστός για να κηρύξει το Λόγο Του, έχει παίξει τόσο σημαντικό ρόλο στην εκκλησιαστική ιστορία της Σκωτίας ώστε η σημαία της να έχει το διακριτικό «Χ» το οποίο αποτυπώνει το μαρτυρικό θάνατο του Αγίου. Η **Σημαία της Σκωτίας** επίσης γνωστή ως Σημαία του **Αγίου Ανδρέα ή Saltire.** Είναι υποχρεωτικό να αναρτάται στα κυβερνητικά κτίρια, όπως το Σκωτικό Κοινοβούλιο, καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και αποτελεί μέρος του εθνικού συμβόλου και της **Μεγάλης Βρετανίας**. Πάνω στο σκωτσέζικο μπλε φόντο τοποθετήθηκαν μαζί το «Χ» του Α**ποστόλου Ανδρέα** (Σκωτία, χιαστί λευκός σε γαλάζιο φόντο) και ο κόκκινος σταυρός του **Αγίου Γεωργίου** της Αγγλίας. Έτσι προέκυψε το Union Flag ή Union Jack η σημαία

της **Μεγάλης Βρετανίας.**
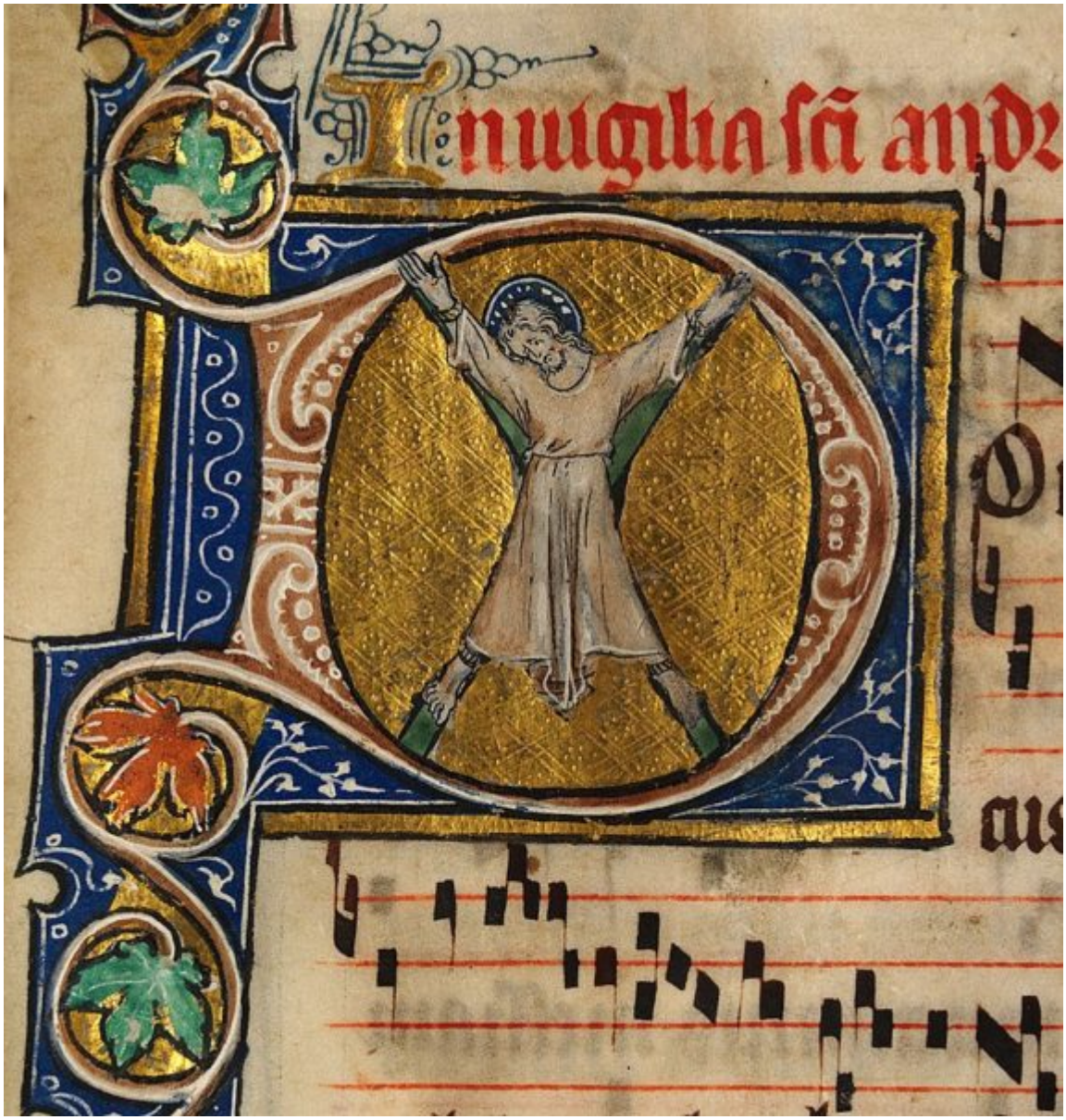
Πως έγινε ο Άγιος Ανδρέας προστάτης της Σκωτίας

Το 345 μΧ, ο **Άγιος Ρέγουλος,** επίσκοπος της Πάτρας έφυγε από την πόλη και μετέβη στη χώρα των βάρβαρων Πικτών. Μαζί του, σύμφωνα με την παράδοση, μετέφερε και απότμημα των λειψάνων του **Αγίου Ανδρέα.**

Όταν έφτασε στη Σκωτία, κήρυξε το Χρστιανισμό και οι Πίκτες που πίστεψαν έκαναν τον Άγιο Ανδρέα προστάτη και πολιούχο τους Άγιο. Ωστόσο ο Χριστιανισμός στη Σκωτία εδραιώθηκε αρκετούς αιώνες αργότερα, τον 6^{ο} μ.Χ από τον **Άγιο Κολούμπα,** ο οποίος διέδωσε ευρέως το Χριστιανισμό στην Σκωτία και τη Βόρειο Ιρλανδία.

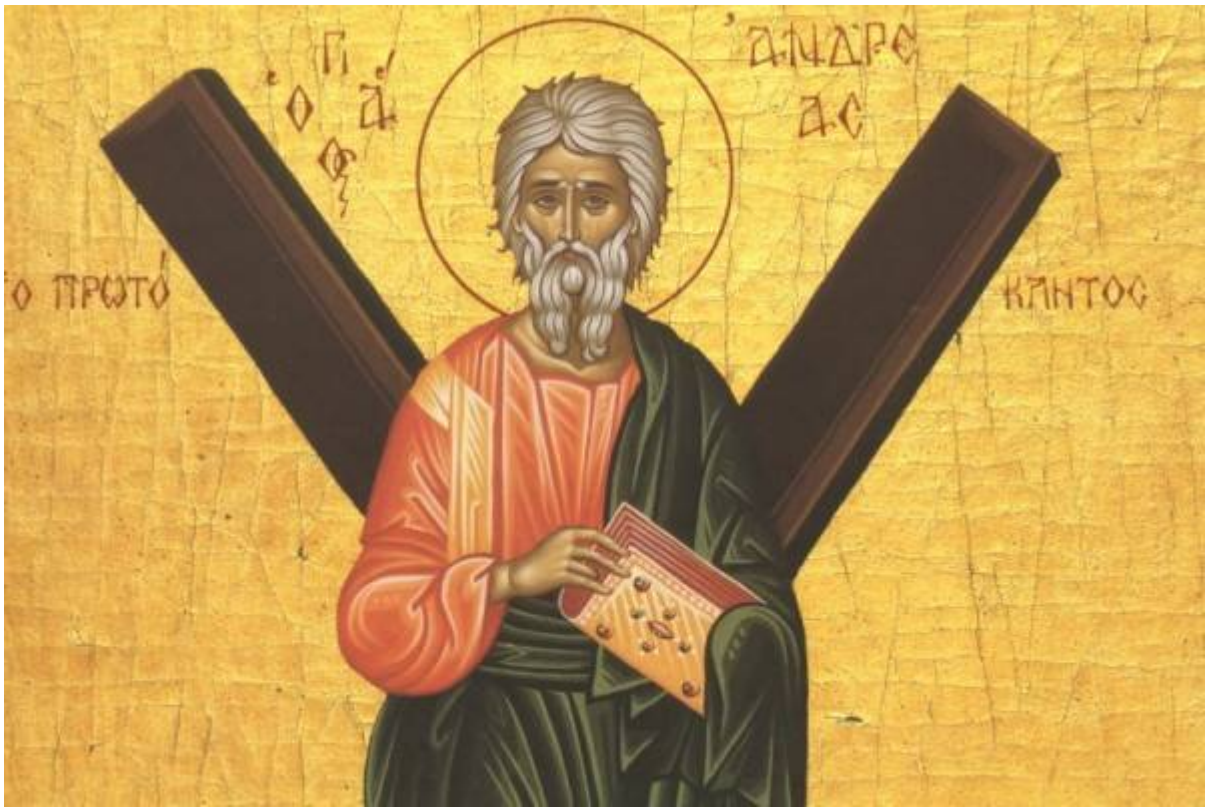

Μέχρι σήμερα σώζονται δύο σπουδαία χειρόγραφα τα οποία μαρτυρούν τη μεταφορά των λειψάνων του **Αγίου Αντρέα** στη Σκωτία. Το ένα άνηκε στη συλλογή χειρογράφων του Ζαν Μπατίστ Κολμπέρ, η οποία κληροδοτήθηκε στον Λουδοβίκο ΙΔ΄ της Γαλλίας και σήμερα βρίσκεται στην **Εθνική Βιβλιοθήκη** (Bibliothèque Nationale), στο Παρίσι. Το άλλο άνηκε στον Robert Harley και βρίσκεται σήμερα στην **Βρετανική Βιβλιοθήκη** του Λονδίνου. Τα χειρόγραφα αυτά αναφέρουν ότι τα λείψανα του Ανδρέα μεταφέρθηκαν από τον **μοναχό Ρήγουλο** στον βασιλιά των Πίκτων Όνγκους Α΄ (729-761).

Η **Διακήρυξη του Άρμπροθ** του 1320 (με την οποία οι Σκωτσέζοι είχαν διακηρύξει την πρόθεσή του να αποσχισθούν την Αγγλία,) αναφέρει τον διάδοση του **Χριστιανισμού** στην Σκωτία, από τον Ανδρέα «τον Πρωτόκλητο». Πολλοί ναοί της Εκκλησίας της Σκωτίας και άλλων ομολογιών έχουν πάρει το όνομά τους από τον Άγιο Ανδρέα. Η εθνική εκκλησία των Σκωτσέζων στην Ρώμη, Sant'Andrea degli Scozzesi είναι αφιερωμένη στον Άγιο Ανδρέα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 1.200 χτίστηκαν στη Σκωτία πολλές εκκλησίες μεταξύ αυτών και ο τεράστιος καθεδρικός ναός και το Κάστρο **St Andrews.** Από τον 15ο αιώνα ο **Άγιος Ανδρέας** ήταν το κέντρο της θρησκευτικής και πνευματικής εξουσίας στη Σκωτία, και το 1472 έγινε έδρα του Αρχιεπισκόπου. Κατά το Μεσαίωνα, στην Σκωτία τα λείψανα του Αγίου Ανδρέα φυλάσσονταν στην πόλη **Σαιντ Άντριους,** όπου βρισκόταν και ομώνυμος μεγάλος καθεδρικός ναός που προαναφέραμε.

Το Πανεπιστήμιο του Αγίου Ανδρέα στη Σκωτία

Ο καθεδρικός ναός – που χτίστηκε μεταξύ 1160 και 1328 – ήταν η μεγαλύτερη εκκλησία στη Σκωτία. Η λιθοτεχνία του λεηλατήθηκε το 1559 και τώρα μόνο το ανατολικό μπροστινό τμήμα, ένα τμήμα του δυτικού μετώπου, το νότιο πλαϊνό και μια πύλη διασώζονται.

Δεισιδαιμονίες και θρύλοι

Η λαική παράδοση αναφέρει ότι ο σταυρός του **Αγίου Ανδρέα** τοποθετείται σε τζάκια στην βόρεια Αγγλία και την Σκωτία για να αποτρέψει τις μάγισσες από το να μπουν από την καμινάδα στο σπίτι για να κάνουν κακό. Σύμφωνα με θρυλικές διηγήσεις της ιστοριογραφίας του 16ου αιώνα, το 832 μ.Χ. ο Όνγκους Β΄ ηγήθηκε στρατού των **Πίκτων** και **Σκώτων** σε μάχη εναντίον των Άγγλων, με επικεφαλής τον Έθελσταν, κοντά στο σημερινό Athelstaneford. Ο θρύλος λέει ότι ο στρατός του Όνγκους υπολειπόταν πολύ σε μέγεθος και έτσι, ενώ προσευχόταν την

παραμονή της μάχης, ορκίστηκε ότι αν νικούσε θα ανακήρυσσε τον Άγιο Ανδρέα ως προστάτη Άγιο της Σκωτίας. Το πρωί της μάχης λέγεται ότι εμφανίστηκαν λευκά σύννεφα που σχημάτισαν ένα Χ στον ουρανό. Ο Όνγκους και ο στρατός του, ενθαρρυμένοι από αυτήν την προφανή θεϊκή παρέμβαση, πήγαν στο πεδίο της μάχης και νίκησαν παρά την αριθμητική υπεροχή των αντιπάλων τους. Ερμηνεύοντας το φαινόμενο του σύννεφου ως τον χιαστί σταυρό πάνω στον οποίο σταυρώθηκε ο **Άγιος Ανδρέας,** ο Όνγκους τίμησε τον όρκο που είχε δώσει πριν τη μάχη και όρισε αμέσως τον Άγιο Ανδρέα ως προστάτη **Άγιο της Σκωτίας**.

Η Ορθόδοξη Κοινότητα

Σήμερα στην Εδιμβούργο υπάρχει η ορθόδοξη κοινότητα του **Αγίου Ανδρέα,** η οποία ανήκει στην **Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας,** που υπάγεται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης. Κάθε 30 Νοέμβριου, στη μνήμη του ιδρυτή Αγίου Ανδρέα εορτάζεται στο Φανάρι η θρονική εορτή του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Άλλωστε ο Απόστολος Ανδρέας ήταν ο ιδρυτής της Εκκλησίας του Βυζαντίου (μετέπειτα Κωνσταντινούπολης) και οι Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως διάδοχοί του.